

Ukrajínští pojištěnci se chovají úplně stejně jako ti čeští

11.3.2023 - Daniel Tácha | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

V podcastu ZdraveZpravy.cz to uvedl ředitel VZP ČR Zdeněk Kabátek. Přesto je saldo mezi výdaji a příjmy VZP ČR za ukrajinské běžence pozitivní, tedy v plusu ve výši zhruba 2,5 miliardy korun. Důvod je, že pojišťovna čerpá od státu vyšší objem plateb za státní pojištěnce, kterými většina azylantů i je. Ten se loni zvedl kvůli cca 330 000 nově registrovaných běženců u největší tuzemské zdravotní pojišťovny o 3,12 miliardy korun.

„Ta bilance z pohledu VZP ČR je tedy pozitivní. A znamená, že příjmy pojišťovny za ukrajinské občany převyšují, a poměrně významně, náklady na zdravotní služby za ukrajinské občany. Přičemž ukrajínští občané přistupují k čerpání péče obdobně jako čeští občané, není tam žádný velký rozdíl,“ vysvětluje v podcastu ZdraveZpravy.cz ředitel VZP ČR Zdeněk Kabátek.

Podrobněji vysvětleno to značí, že bilanci pojišťovny uprchlíci z Ukrajiny zvýšili zhruba o 2,5 miliardy korun. Celkové příjmy pojišťovny ve vztahu k ukrajinským běžencům se zvedly o čtyři miliardy korun za loňský rok. 1,1 miliardy korun zaplatili sami Ukrajinci, kteří jsou zaměstnaní nebo pracují jako OSVČ. Dalších 3,12 miliardy poslalo pojišťovně ministerstvo financí formou platby za státní pojištěnce. Výdaje na zdravotní péči Ukrajinců činily 2,1 miliardy korun.

„Ano, zvýšily se výdaje státního rozpočtu, protože se tady zvýšil počet státních pojištěnců, když to řeknu takto zjednodušeně,“ uvedl Zdeněk Kabátek.

VZP ČR loni registrovala 330 tisíc běženců z Ukrajiny a dalších desítky tisíc ukrajinských běženců pojistily ostatní zdravotní pojišťovny. Zejména pak Česká průmyslová zdravotní pojišťovna [ČPZP], která, jak říká v podcastu ZdraveZpravy.cz Zdeněk Kabátek, je aktivně registrovala hlavně na severu Čech a na Ostravsku a Zlínsku.

Ukrajinci čerpají zdravotní péči podobně jako Češi

„Většina Ukrajinců na našem území čerpá zdravotní služby bagatelně. Většina čerpá zdravotní služby do úrovně pěti tisíc korun. Jsou tam samozřejmě případy nákladnější léčby. Ať už onkologické, vzácných onemocnění, cystická fibróza, svalová dystrofie a podobně,“ vysvětluje Zdeněk Kabátek.

Podle něj z dat pojišťovny zatím nevyplývá, že by občané Ukrajiny vykazovali zásadně horší zdravotní stav než Češi. Kmen ukrajinských pojištěnců se podle jeho slov nechová „vůbec odlišně“ od kmene českých pojištěnců.

„Není tam problém například s infekčními chorobami, o kterých se často mluvilo na začátku uprchlické krize. Myslím, že se ani neprojevalo, že by u občanů z Ukrajiny byla nějaká zásadní neproočkovanosť. Zatím se neukazuje, a já jsem za to rád, že by v Česku došlo k nějakému fatálnímu zhoršení zdravotního stavu populace kvůli tomu, že sem přišlo několik set tisíc občanů z Ukrajiny,“ říká.

Pojišťovna podle jeho slov neregistruje ani žádné fatální nárůsty infekčních nemocí. Jako je tuberkulóza, černý kašel nebo HIV. Právě v těchto případech panovaly největší obavy v souvislosti s uprchlíky z Ukrajiny.

„Nechci to zakřiknout. Jsem si vědom, že ten ukrajinský zdravotní systém je jiný než u nás. A asi není nic zlého, když řeknu, že Česká republika se pyšní jedním z nejkvalitnějších systémů veřejného zdravotnictví..., takže ti občané přicházejí do jiného systému. [...] Avšak tu situaci považuji za extrémně dobře zvládnutou,“ dodává.

Z 330 tisíc pojištěnců VZP jich pracuje 60 tisíc

Podle Zdeňka Kabátka z 330 tisíc občanů Ukrajiny, které eviduje VZP ČR, jich pracuje necelých 60 tisíc. Podle jeho názoru jde o poměrně vysoké číslo.

„Když si vezmeme, že většinu z ukrajinských uprchlíků tvoří ženy s dětmi, tak si myslím, že 60 tisíc není číslo, za co by se měli ukrajinští občané stydět. Naopak si myslím, že přistupují k trhu práce velice aktivně. Pokud se jim ty podmínky vytvoří, tak vstupují do zaměstnání, nebo se chovají jako OSVČ,“ říká.

„Já si myslím, že ti, kteří nejsou zaměstnaní nebo jsou OSVČ, pracovat nemohou. Že to jsou děti nebo maminky s dětmi. A tam je asi zbytečné je nějak dál motivovat,“ dodává.

V podcastu ZdraveZpravy.cz ale i potvrzuje, že VZP ČR nemá přehled o těch Ukrajincích, kteří pracují na dohody o pracovní činnosti s výdělkem do deseti tisíc korun. Což jim umožňuje, stejně jako českým občanům, neodvádět prostředky na zdravotní a sociální pojištění.

Ukrajínští občané vyslyší volání „rodné hroudy“

Podle Zdeňka Kabátka Česká republika udělala jediné správně, když běžencům z Ukrajiny naplno otevřela systém zdravotního pojištění.

„Žádný zodpovědný stát nedopustí, aby na jeho území přišli občané jiné země do systému veřejného zdravotní pojištění, jako máme my, bez toho, aniž by zajistil, jak bude financován. [...] To je prostě nesmysl a žádný zodpovědný stát by toto nedopustil,“ říká.

Tvrdí, že Česko v této věci udělalo přesně to, co udělat mělo: *„Postarali jsme se o ty lidi, kteří utíkali před válkou. Povinností každé civilizované země je postarat se o lidi, kteří utíkají před válkou. Ať už je to z Ukrajiny nebo odjinud.“*

On sám má za to, že většina uprchlíků se nakonec na Ukrajinu vrátí. Odkazuje k situaci na podzim loňského roku, kdy panovaly obavy, že do Česka dorazí další vlna běženců. Nakonec se to ale nestalo.

„Já si myslím, že většina běženců z Ukrajiny se bude chtít vrátit domů, protože existuje něco jako sepětí s rodnou hroudou. A tak si myslím, že jen malý počet Ukrajinců bude chtít zůstat v České republice,“ tvrdí.

Současný systém nastavení zdravotní péče a jejího financování pro běžence z Ukrajiny podle jeho názoru funguje dobře a není nutné na něm cokoli měnit.

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/ukrajinsti-pojistenci-se-chovaji-uplne-stejne-jako-ti-cesti>